

РОЗДІЛ І

Я сиджу у велюровому фотелі, відкинувши голову на м'яку спинку. Розглядаю своє відображення у розлогій скляній стелі зимового саду. Світ догори дриґом здається значно комфортнішим і цікавішим. У віддзеркаленні тонуть люди, будинки, міста...

Я теж не проти втонути в якомусь іншому вимірі, подалі від сірої будівлі на шістнадцять поверхів, куди щодня ходжу на роботу. Але такої опції серед моїх умінь і навичок, на жаль, немає. Натомість є інші. Багато інших. Прямі – передбачені трудовою угодою. Дотичні до них – такою угодою не передбачені, але ж «вам це найлегше, Богдано Олександрівно», «а чи не могли б ви підстрахувати?», «замовники хочуть розмовляти тільки з вами, ви ж погодитеся в наших спільних інтересах?».

І так без кінця. Отому новенькому покажи, за тим приглянь, не відмовляти ж в особистому проханні шефу. І не шефу також. А тут така гора нововведень, що голова обертом іде: «Кому ж, як не вам, Богдано Олександрівно?».

Руда копиця на голові дедалі більше дратує. От піти б сісти у крісло до перукаря... Одного разу була спроба, але в майстра рука не піднялася! Поважна причина, нічого не скажеш. Більше я не намагалася: мама цього б не простила.

Раз у раз наді мною сновигає у білій сорочці й довгій чорній запасці кельнер. Носить тацю з горнятами кольору морської

хвилі – у тон до фотелів. Насипні шоколадні сердечка на густій пінці збитого молока тримаються, наче на магнітах.

«Ваше лате, будь ласка. Гарного вам вечора». Його натренована ввічливість змушує таки підняти голову з фотелю і відповісти: «Дякую, вам також». Хоча насправді замість вдячності я відчуваю роздратування. Так дістало все навкруги: от починаючи з копиці на голові й закінчуючи цілим стосом документації, яку, сама не знаю навіщо, тягну додому. Ну, як «не знаю»? Знаю: може, попрацюю, ще раз перегляну. Як і вчора. І позавчора. І позапозавчора...

Дурна ти, Дано, та й годі! Була б мудріша – плюнула б на ту роботу. Але ж ні. Не можна. Розумні дівчатка так не роблять. Чемні не роблять. Виховані не роблять. І взагалі. Всі співробітники зайняті сім'ями, дітьми, подорожами, розвагами. То кому ж, як не тобі? Ні дітей, ні сім'ї. Навіть собаки – і того нема, бо коли його вигулювати? Не хочу нічого, зовсім. Може, впасти пластом і лежати? Лежати теж не хочу. Якщо те кляте «нічого» має якийсь вигляд, то саме такий.

Відчуваю, як сили жити й функціонувати у цьому білчиному колесі, мов на сміх названому життям, тануть і тануть. Хоча знаю, що відбудеться за хвилину. Бо це не вперше. Зараз ти, Дано, скрутишся в баранячий ріг зі своїми шмарклями, емоціями, з усіма «можу» й «не можу». І залишиться від тебе, дівчино, тільки те, що треба, ні краплини зайвого.

Розумна й продуктивна Богдана Олександрівна стоїть наді мною і, здається, просто вже бере мене за лікоть двома лише пальцями, вказівним і великим, щоб відвести в кут, наче вчитель математики із жахитливих снів.

Усередині, під самим горлом, склавши благально на грудях стиснуті кулачки, скигить крихітне дівчатко. Воно ховає заплакане личко у поділ маминої спідниці, але не сміє проситися на руки, бо вже велике. Мама, як і Богдана Олександрівна, сильна й холодна. Дівчинці хочеться теплих обіймів, хочеться, щоб хтось широкою долонею витирав слізки і заспокоював: «Ну, ну, не треба, не плач. Усе добре. Я з тобою». Відтак оця долоня своїм теплом накрила б розпатлане волосся, пригрібаючи його

докупи. І можна було б головою уткнутися межи колін, вмос-
тившись, наче в кубельці. І заснути. Мала крізь сон почула б, як
ніжно й обережно її несуть на руках, щоб не розбудити. Тихо-
тихо кладуть на постіль з рожевими ведмедиками й накривають
ковдриною до самого підборіддя. А долоня не опускає відразу
голівку на подушку, бо та ще не набралась тепла і сон ще не міц-
ний. «Спи... Спи...» Але цього не стається.

Богдана Олександрівна голосом кельнера каже, що всього
десять хвилин – і торговий центр, а зараз і їхня кав'ярня за-
чиняються. Ось рахунок: «Ви карткою чи готівкою?». – «Мені
байдуже». – «Однак вибір за вами...» – «За мною, ви впевнені?»

«Карткою», – втручається Богдана Олександрівна й підно-
сить смартфон до простягнутого портативного терміналу. «Дя-
кую, заходьте ще. Гарного вам вечора». – «А можна не йти?» –
мене підводять голосові зв'язки. «Ви щось казали? З вами все
гаразд?» – кельнер здивовано повертається з уже наміченого
до бару маршруту. «Все чудово. Дякую», – вклинюється Богдана
Олександрівна, і мені нічого не залишається, як згребти до сум-
ки смартфон, обгорнути шию шовковим шаликом і перевісити
через руку літній кардиган. Вечірня прохолода навряд чи від-
чутна на вулиці посеред розпеченого за день асфальту й автівок.

Торговий центр спішно покидають останні покупці. Вже двічі
внутрішнє радіо дякувало їм за відвідини закладу, запрошувало
приходити наступного разу і бажало гарного вечора. Змови-
лись мовби з отим гарним вечором! Мені геть не хочеться опи-
нитися у чотирьох стінах із вилизаною до блиску мармуровою
підлогою і застеленим без єдиного огріху ліжком. Краще вже –
куди ноги несуть...

На саму згадку про самотнє блукання вулицями нічного міс-
та одразу озивається Богдана Олександрівна: «Завтра на робо-
ту на сьому тридцять. Ти пам'ятаєш, що сорок хвилин потріб-
но мати в запасі, бо раптом корки? І сьогодні якраз той день
через два, коли має бути вимите волосся на голові, бо йому
вже жодне зав'язування в жодну гульку на потилиці не помо-
же. Авжеж, ти знаєш, що це зайва година зранку або звечора.
І вибач мені, третій день у тій самій спідниці – тобі має бути

соромно хоча б перед собою. Які джинси? Забудь. Ти не перекупка на ринку й не офіціантка. Тому, дівчино, поквапся, тролейбус від'їжджає за хвилину».

Я бачу, як уже сиплють іскрами тролейбусні роги. Щоб устигнути, треба набратися чи то сміливості, чи то нахабства і ступити кілька кроків на пішохідний перехід, бо чекати ввічливого водія, котрий зупиниться, можна довго. Цю місію бере на себе молодик у навушниках на пів голови. Добігати на підборах не надто зручно, але... Автомобіль, якщо що, у гаражі. І не з його волі. «Вибір завжди за мною?»

На зупинці тиснява, аж бракує повітря. В голові паморочиться – і я не знаю, що мені варто зараз робити, а чого не слід. Поруч стоять дівчата, хихочуть – і море їм по коліна. Їхній сміх пурхає понад заклопотаними головами тих, що нетерпляче позирають хто на годинник, хто на мобільний телефон.

Хвиля людей несе мене до тролейбуса, а я розвертаюся у протилежний бік. «Дівчино, всі туди, а ви звідти?» – «Даруйте, номер тролейбуса переплутала». – «Добре, що не номер квартири». Люди у громадському транспорті рідко бувають увічливими: їм натоптують пальці, наштовхують боки, і їм, як завше, бракує хвилини-двох, аби кудись устигнути.

«А переплутати номер квартири мені раніше на думку не спадало, треба розглянути як варіант», – ця фраза мене підбадьорює, і я всміхаюся назустріч своїм божевільним думкам. Богдана Олександрівна зневажливо дивиться на мене. «Іди ти під три чорти, дай мені спокій!» – визвіряюся. «На сьогодні я маю інші плани!» – мимоволі промовляю вголос, на що якийсь дядечко, міцно тримаючись за поручень, кидає просто мені в обличчя: «Ще скажіть, що всі ці люди входять у ваші інші плани». Мені соромно, збоку переможно хмикає Богдана Олександрівна. Попри все, пробиваюся до виходу. Куди ж я, власне? А зрештою, яка різниця? У нікуди – це найточніша відповідь.

Однак «у нікуди», зважаючи на взуття, вирішую все ж таки під'їхати. Ось і маршрутка: в кінці робочого дня у великому місті всього вдосталь – і людей, і транспорту. За хвилину опиняюся серед знаних пахощів: усі бензини, перегари і сім потів укупи,